

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексико-граматичні аспекти перекладу

Освітня програма «Англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лексико-граматичні аспекти перекладу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Марчук Тетяна Любомирівна
Контактний телефон викладача	0992360905
E-mail викладача	tetiana.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Лексико-граматичні аспекти перекладу» має на меті ознайомити студентів-філологів з особливостями перекладу складних граматичних конструкцій та лексичних зворотів англійської мови. Зміст дисципліни охоплює аналіз основних способів перекладу інфінітиву, герундія, дієприкметника, модальних дієслів, тощо. Особлива увага зосередження на лексичних трансформаціях, які виникають при перекладі власних назв, неологізмів, багатозначних слів та реалій.</p> <p>Вивчення цього курсу поглиблює перекладознавчу підготовку майбутніх філологів, сприяє глибшому розумінню студентами варіантів та способів перекладу лексико-граматичних конструкцій англійської мови.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Курс спрямований на забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними навиками перекладу граматичних конструкцій англійської мови та відтворення лексичних одиниць української мови англійською для подальшого здійснення перекладацької діяльності.</p>	
4. Компетентності та результати навчання	
4.1. Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями. • Здатність до пошуку і опрацюванню інформації з різних джерел: фахової літератури, автентичних підручників, довідників, словників, електронних баз даних тощо. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу матеріалу, необхідних самостійного виконання поставлених завдань. • Уміння самостійно виявляти, ставити, вирішувати проблеми в обраній галузі лінгвістичної науки у процесі проведення дослідження. • Навички використання сучасних інформаційних технологій. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність здійснювати самоосвіту. • Усвідомлення принципів академічної доброчесності. 	
4.2. Фахові компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • Усвідомлення структури лінгвістичної науки, розуміння функцій лексико-граматичної складової лінгвістики. • Здатність використовувати у професійній діяльності знання теорії та практичні навички перекладу при викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти. • Здатність здійснювати порівняльний аналіз лексичної / граматичної структур української мови з аналогічними структурами англійської мови. • Здатність виявляти способи адекватного перекладу форм різних частин мови, 	

лексико-граматичних конструкцій, форм модальності, фразеологізмів, неологізмів, багатозначних слів, слів-реалій, власних назв, інтернаціоналізмів; використання граматичних і лексичних трансформацій при перекладі.

4.3. Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями українською та англійською мовами, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати її з різних джерел, критично аналізувати, адекватно інтерпретувати, класифікувати, систематизувати.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Знати норми літературної української та англійської мов, вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Використовувати набуті знання з теорії перекладу і навички практичного перекладу у практичному курсі англійської мови та у подальшому викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти.
- Аналізувати та зіставляти різнорівневі одиниці двох мов, визначати їх відповідність виконуваним функціям, добирати правильні способи перекладу з одної мови на іншу.
- Здійснювати на належному рівні переклад текстів з урахуванням лексико-граматичних особливостей української та англійської мов.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	035 Філологія	3	В

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Граматичні трансформації при перекладі. 1.1 Синтаксичне уподібнення (дослівний переклад); 1.2 Членування (внутрішнє та зовнішнє);	лекція, групова робота, практичне заняття	1, 2, 6, 7	переглянути презентацію 4 год. Завдання: 1. Порівняйте запропонований уривок художнього	5 балів	лютий

<p>1.3 Інтеграція; 1.4 Транспозиція; 1.5 Заміна (форм числа іменника, форм та часу дієслова, способу дієслова, частин мови); 1.6 Додавання; 1.7 Вилучення; 1.8 Антонімічний переклад; 1.9 Експлікація або описовий переклад 1.10 Комплексна трансформація</p>			тексту в оригіналі та у перекладі на українську мову та вкажіть на наявні там граматичні трансформації (робота з текстом).		
<p>Тема 2. Способи перекладу інфінітиву. 2.1 Прийменниковий інфінітивний зворот 2.2 Об'єктно-предикативний зворот 2.3 Суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот</p>	лекція, групова робота, практичне заняття	1, 3, 6	переглянути презентацію 4 год. Проблемні завдання: 1. Назвіть способи перекладу речень з пасивною формою дієслів announce, declare, report, say, state, mean, consider, understand. 2. Вкажіть способи перекладу речень з активною формою дієслова-присудка.	5 балів	лютий
<p>Тема 3. Переклад герундія і герундіальних конструкцій.</p>	лекція, індивідуальна і групова робота, практичне заняття	1, 3, 6	переглянути презентацію 4 год. Завдання: 1. Переклад речень з пасивною формою герундія.	5 балів	березень
<p>Тема 4. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій. 4.1 Переклад Дієприкметника I 4.2 Переклад дієприкметника II 4.3 Переклад абсолютних</p>	лекція, групова робота, практичне заняття	1, 3, 6	переглянути презентацію 4 год. Проблемні завдання: 1. Назвіть українські постійні відповідники	5 балів	березень

номінативних конструкцій			англійська сполучникам provided, granted, given, failing, assuming, considering. 2. Порівняйте способи перекладу дієприкметникових конструкцій у запропонованому уривку художнього тексту в оригіналі та у перекладі на українську мову (робота з текстом).		
Тема 5. Способи вираження модальності в англійській та українській мовах 5.1 Лексико-граматичні засоби (модальні дієслова) 5.3 Лексичні засоби (модальні слова та вирази)	лекція, групова робота, практичне заняття	1, 3, 6	переглянути презентацію 4 год Проблемні завдання: 1. Назвіть способи передачі модального значення сумніву та невпевненості. 2. Виділіть модальні дієслова, наявні в обох мовах та проілюструйте їх перекладу. 3. Вкажіть модальні дієслова англійської мови, які не мають відповідників в українській мові.	5 балів	березень
Тема 6. Переклад означеного та неозначеного артиклів.	самостійна робота	1, 4, 8	10 год Підготувати доповіді а) переклад означеного артикля;	10 балів	квітень

			б) переклад неозначеного артикаля.		
Тема 7. Переклад асиндетичних іменникових сполучень	практичне заняття	1, 4, 6, 8	2 год Завдання: Перекладіть запропоновані чотирикомпонентні асиндетичні іменникові сполучення	5 балів	квітень
Тема 8. Переклад власних назв. 8.1 Переклад назв компаній, корпорацій, фірм. 8.2 Переклад журналів, газет, науково-популярних видань. 8.3 Переклад географічних назв	лекція, групова робота, практичне заняття	2, 5, 6, 7, 8	переглянути презентацію 4 год. Проблемні завдання: 1. Вкажіть різницю між транслітерацією та транскрибуванням. 2. Офіційна транслітерація українського алфавіту.	5 балів	квітень
Тема 9. Переклад інтернаціональної лексики та способи передачі її значення 9.1 Справжні або повні інтернаціоналізми 9.2 Часткові інтернаціоналізми або напівінтернаціоналізми 9.3 Псевдоінтернаціоналізми	практичне заняття	2, 5, 8	Проблемні завдання 2 год: 1. Проаналізуйте запропонований уривок художнього тексту в оригіналі та перекладі та визначте способи перекладу інтернаціональної лексики (робота з текстом).	5 балів	травень
Тема 10. Переклад реалій	самостійна робота	2, 5, 8	10 год Підготувати доповіді: а) описовий переклад етно-специфічної лексики; б) калькування; в) пошуки семантичного аналогу	10 балів	травень
Тема 11. Переклад фразеологізмів.	практичне	2, 5, 8	2 год Проблемні завдання:	5 балів	червень

	заняття		1. Переклад фразеологізмів біблійного походження. 2. Міжмовна та міжкультурна різниця при перекладі фразеологізмів (наведіть приклади).		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студент отримує залік на підставі оцінок, отриманих під час кожного практичного заняття (5 балів максимум). В кінці курсу окремо передбачене письмове тестування (20 балів), та оцінка за самостійну роботу (20 балів). Максимальна оцінка, яку студент може отримати на заліку – 100 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 20 балів). Контрольна робота базується на матеріалі, який був розглянутий в лекціях, але не був винесений на практичні заняття.				
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 9 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати по закінченні практичних занять – 60. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 12.				
7. Політика курсу					
<p>Курс читається англійською мовою. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, та самостійної роботи. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перекладання заліку за відомістю №2 на консультації викладача. На консультації викладача студент також може отримати роз'яснення питань, з підготовкою яких у нього виникли складності</p>					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Alexeyeva I. Theoretical Grammar Course of Modern English. Вінниця: Нова Книга, 2007. 2. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. М.: Высш. школа, 1986. 3. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – 296 с. 4. Литвин І. Перекладознавство. Науковий посібник. – Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. – 288 с. 5. Карабан В. Translation from Ukrainian into English : Підручник. -Вінниця. «Нова Книга», 					

2003. - 608 с.

6. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. -Вінниця. «Нова Книга», 2003. - 448 с.

7. Крамар В. Б. Практичний переклад з англійської мови : Підручник. – Хмельницький, 2007.-215с.

8. Nikolenko A.G. English lexicology. Theory and practice [Text] : навч. посібник для ВНЗ Нац. авіаційн. ун-т. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2007. - 525 p.

9. Yule G. The Study of Language. Fourth ed. Cambridge University Press, 2010.

Викладач Марчук Т. Л.